॥ सञ्जय उवाच ॥ हैडिम्बं निहतं दृष्ट्वा विकीर्णमिव पर्व्वतं । बभूवुः पाण्डवाः सर्व्वे शोकवाष्पाकुलेक्षणाः ।
वासुदेवस्तु हर्षेण महताऽभिपरिप्लुतः । ननाद सिंहनादेन व्यथयन्निव पाण्डवान् ।
विनद्य च महानादं परिष्वजत पाण्डवं । स विनद्य महानादमभीषून् सन्नियम्य च । ८१८०
ननर्त्त हर्षसम्वीतो वातोद्धूत इव द्रुमः । ततः परिष्वज्य पुनः पार्थमास्फोट्य चासकृत् ।
रथोपस्थगतो धीमान् प्राणदत् पुनरच्युतः । प्रहर्षं तस्य तं ज्ञात्वा केशवस्य धनञ्जयः ।
अर्ज्जुनोऽथाब्रवीद्राजन्नातिहृष्टमना इव । अतिहर्षोऽयमस्थाने तवाद्य मधुसूदन ।
शोकस्थाने परे प्राप्ते हैडिम्बस्य बधेन तु । विमुखानि तु सैन्यानि हतं दृष्ट्वा घटोत्कचं ।
वयञ्च भृशमुद्विग्ना हैडिम्बस्य निपातनात् । नैतत्कारणमल्पं हि भविष्यति जनार्द्दन । ८१८५
तदद्य शंस मे पृष्टः सत्यं सत्यवताम्वर । यदेतन्न रहस्यन्ते वक्तुमर्हस्यरिन्दम ।
धैर्य्यस्य वैकृतं ब्रूहि त्वमद्य मधुसूदन । समुद्रस्येव सङ्क्षोभो मेरोरिव विसर्पणं ।
तथैतल्लाघवं मन्ये तव कर्म्म जनार्द्दन ।
॥ वासुदेव उवाच ॥ अतिहर्षमिमं प्राप्तं शृणु मे त्वं धनञ्जय । अतीव मनसः सद्यः प्रसादकरमुत्तमं ।
शक्तिं घटोत्कचेनेमां व्यंसयित्वा महाद्युते । कर्णं निहतमेवाजौ विद्धि सद्यो धनञ्जय । ८१९०
शक्तिहस्तं पुनः कर्णं न लोकेऽस्ति पुमानिह । य एनमभितस्तिष्ठेत् कार्त्तिकेयमिवाहवे ।
दिष्ट्याऽपनीतकवचो दिष्ट्याऽपहृतकुण्डलः । दिष्ट्या विध्वंसिता शक्तिरमोघस्य घटोत्कचे ।
यदि हि स्यात् सकवचस्तथैव स्यात् सकुण्डलः । सामरानपि लोकांस्त्रीनेकः कर्णो जयेद्वशी ।
वासवो वा कुवेरो वा वरुणो वा जलेश्वरः । यमो वा नोत्सहेत् कर्णं रणे प्रतिसमासितुं ।
गाण्डीवमुद्यम्य भवांश्चक्रञ्चाहं सुदर्शनं । न शक्तौ स्वो रणे जेतुं तथा युक्तं नरर्षभं । ८१९५
त्वद्धितार्थन्तु शक्रेण मायाऽपहृतकुण्डलः । विहीनकवचश्चायं कृतः परपुरञ्जयः ।
उत्कृत्य कवचं यस्मात् कुण्डले विमले च ते । प्रादाच्छक्राय कर्णो वै तस्माद्वैकर्त्तनः कृतः ।
आशीविष इव क्रुद्धो जृम्भितो मन्त्रतेजसा । तथाऽद्य भाति कर्णो मे शान्तज्वाल इवानलः ।
यदाप्रभृति कर्णाय शक्तिर्द्दत्ता महात्मना । वासवेन महाबाहो प्राप्ता याऽसौ घटोत्कचं ।
कुण्डलाभ्यां निनायाथ दिव्येन कवचेन च । तां प्राप्यामन्यत वृषः सततं त्वां हतं रणे । ८२००
एवङ्गतोऽपि शक्योऽयं हन्तुं नान्येन केनचित् । ऋते त्वां पुरुषव्याघ्र शपे सत्येन चानघ ।
ब्रह्मण्यः सत्यवादी च तपस्वी नियतव्रतः । रिपुष्वपि दयावांश्च तस्मात् कर्णो वृषः स्मृतः ।
युद्धशौण्डो महाबाहुर्नित्योद्यतशरासनः । केशरीव वने नर्द्दन्मत्तान्मातङ्गयूथपान् ।
विमदान्रथशार्द्दूलान् कुरुते रणमूर्द्धनि । मध्यङ्गत इवादित्यो यो न शक्य उदीक्षितुं ।
त्वदीयैः पुरुषव्याघ्र योधमुख्यैर्म्महात्मभिः । शरजालसहस्रांशुः शरदीव दिवाकरः । ८२०५
तपान्ते जलदो यद्वत् शरधाराः क्षरन्मुहुः । दिव्यास्त्रजलदः कर्णः पर्जन्य इव वृष्टिमान् ।
त्रिदशैरपि चास्यद्भिः शरवर्षं समन्ततः । अशक्यस्तदयं जेतुं स्रवद्भिर्मांसशोणितं ।